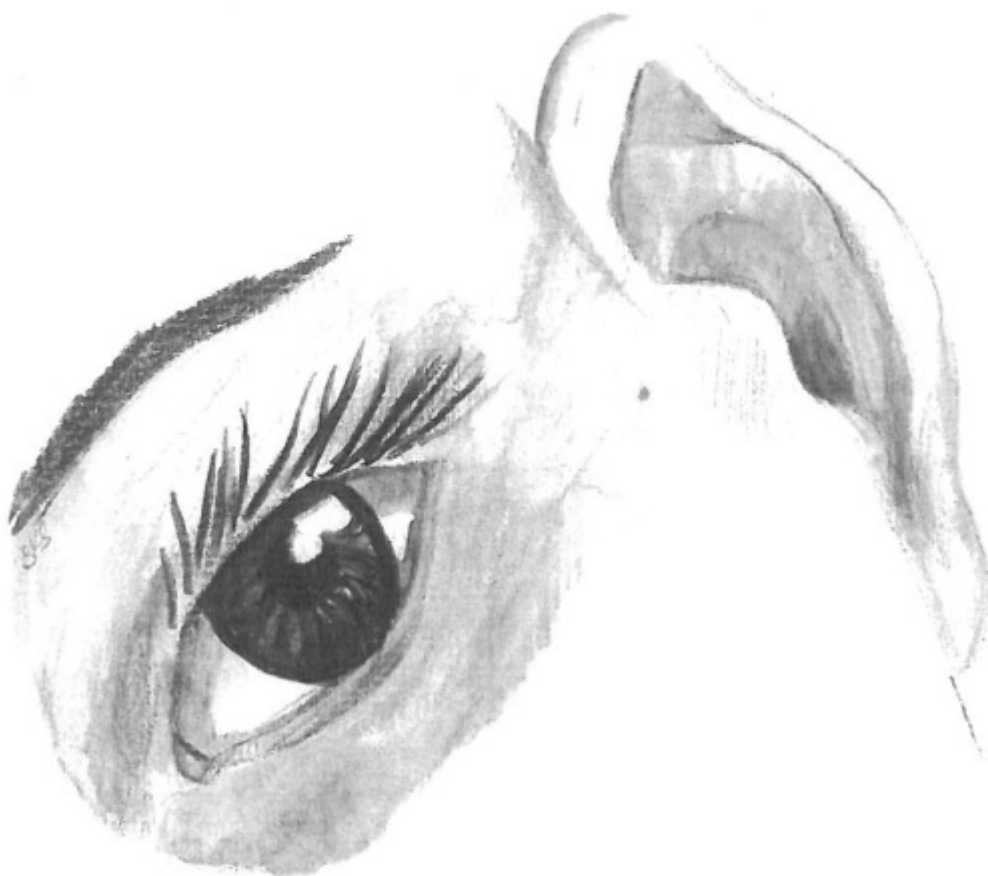

Differenciált feladatbank

Vizuális szerialitás

Szerkesztette: Forstnerné Tirkli Melinda
Borítóterv: Bodor Klára Sarolta

Mit jelent a szerialitás?

A sorozatok pontos felidézéséhez és visszaadásához a szerialitás képességére van szükségünk.

Szerialitás nagyon röviden a sorrendiséget, egymásutániségot foglalja magába, beleértve a vizuális, motoros, akusztikus szabályszerűségeket, ismétlődések felismerését és betartását. Kulcsfontosságú az olvasási, helyesírási és számolási készség kialakulásának folyamatában.

A szerialitás típusai

Vizuális szerialitás (sorrendészlelés) a látással észlelt sorozatok elemeinek sorrendben való felismerése, feldolgozása, többszöri ritmikus megismétlése. Ebben az esetben is vannak jellemző hibák. Nem ritka, hogy 'ló' helyett 'ól'-t olvas, vagy ír a szerialitási nehézséggel küzdő gyermek. vonalrendszerben és a négyzetrács hálózatban nehezen tájékozódik (pl.: több, v. kevesebb négyzetrácsot, vonalközt hagynak ki)

Auditív szerialitás (sorrendészlelés) hallással észlelt sorozatok elemeinek sorrendben való felismerése, feldolgozása, többszöri ritmikus megismétlése.

Motoros szerialitás (sorrendészlelés) mozgássorozatok és azok elemeinek sorrendben való felismerése, feldolgozása, többszöri ritmikus megismétlése.

A megfelelő sorrend betartása, nemcsak a tanuláshoz fontos képesség, hanem a mindennapi életünkben is nélkülözhetetlen, hiszen a sorrendiség megjelenik a térben, időben, vizuális és auditív területeken, valamint a mozgássorozatokban is.

A szeriális képesség észlelési és emlékezeti szinteken működik. Feladattól függően a mennyiséget és a sorrendiséget észlelni és megtartani kell, vagy mind a kettő kognitív folyamatra egyszerre szükség van. Az olvasásértés pl. a szeriális észlelés és megtartás egyidejűségét igényli, mert a tanuló a betű!/szósort észleli és az értelmezéshez a munkamemóriában meg is őrzi.

A feladatok felsorolásánál próbáltam a fokozatosság elvét szem előtt tartani, az egyszerűbbtől a bonyolultabb, összetettebb feladatok felé haladni.

A vizuális szerialitáshoz tartozik:

- a szín
- a forma
- a szín és a forma egyidejűleg
- a számok
- a betűk
- a számok és betűk egyidejűleg

A szerialitás és a sorrendiség felismerése nagyon hatékonyan fejleszthető, kevés eszközt, viszont egy kis találékonyságot igényel. A gyerekek számára is szórakoztató tevékenységek ezek, mert látványos sikerrel járnak, ezért szívesen végzik ezeket a feladatokat. A fejlesztő feladatok általában nemcsak a szerialitást, hanem a kognitív képességek egyes területeinek fejlesztésére is irányulnak.

A gyűjtemény segítséget kíván nyújtani a vizuális szerialitás fejlesztésére irányuló gyógypedagógiai tevékenységhez.

VIZUÁLIS SZERIALITÁST FEJLESZTŐ FELADATOK

A vizuális szerialitás fejlődésének elősegítése, illetve a képességekben lemaradást mutató gyerekek tudatos fejlesztésére alkalmasak a következő fejlesztő feladatok és logikai játékok.

Ajánlott korosztály: 3 éveskortól kisiskolás korig.

- **Fűzzünk gombokat meghatározott sorrendben!**

A szabály lehet szín szerint, pl. piros-piros, zöld-zöld, kék-kék stb. piros-kék-zöld stb.

méret szerint, pl. kicsi-kicsi, nagy-nagy stb. kicsi-nagy-kicsi-nagy stb.

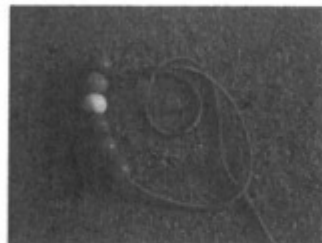
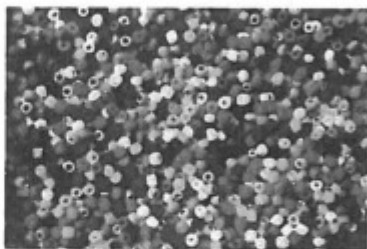
vagy a kettő kombinációjával, pl kicsi-piros, nagy-kék, kicsi-piros, nagy-kék stb.

- Gyöngysorok

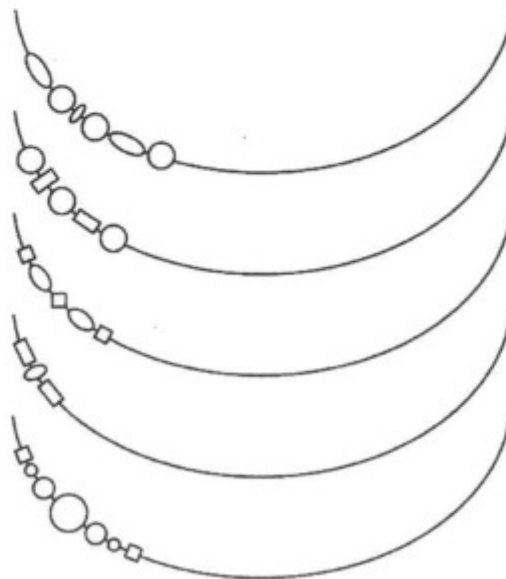
Három különböző színű gyöngyből fűzünk egy egyszerű mintát. A gyermeknek az a feladata, hogy folytassa a sort. (pl.: piros – zöld – kék, piros – zöld – kék).

A minta fokozatosan nehezedhet (pl.: p – k – k – z, p – k – k – z), az ismétlődő egységeket egészen hét elemig növelhetjük.

- Gyöngyfűzés feladatlapon

Folytasd a gyöngyfűzést, majd színezd ki a nyakláncot!

- **Gyöngyfűző pálcikák**

Ebben a gyöngyfűző játékban a feladatlapokon látható sorrendnek megfelelően kell a gyöngyöket a pálcikákra fűzni. Segít a szem-kéz koordináció, finommotorika, a soralkotás, a szintanulás és a rövid távú memória fejlesztésében.

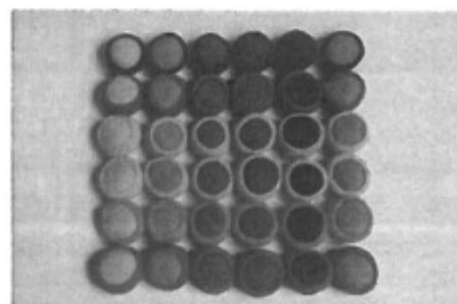
<https://www.okosjatek.hu>

- **Kavicsok sorba rendezése nagyság szerint**

- **Kavicsok sorba rendezése színek szerint**

A 36 elem színek szerint összerendezhető a képen látható formában. A külső színek adják a sorokat, a belső színek pedig az oszlopokat. A feladat végezhető egyedül is, de ha felváltva húzunk például zsákban elbújó elemekből, akkor akár ketten

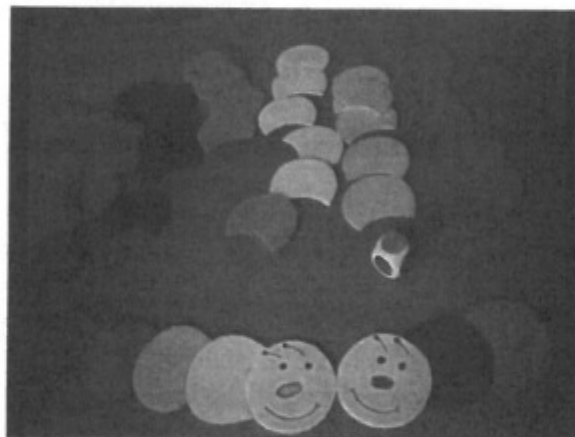
vagy akár többen is kirakhatjuk a „táblát”.

- **Soralkotás Legoból**

Alkossunk sorozatokat Legoból! Itt is lehet kombinálni a különböző jellemzőket.

- **Készítsünk kukacot papírból játékosan!**

A játékot 2-4 játékos játszhatja. Kellékek: 4 db kukacfej, 6x6 db színes testrész, 1 db színes dobókocka. Házilag is könnyen készíthető csupán a számokat le kell színezní egy dobókockán. A játék célja: minél hosszabb ideig játékban maradni, ezáltal minél hosszabb kukacot „építeni”. A játék menete: Minden játékos elvesz egy kukacfejet és kiteszi maga elé. A színes játékelemek szimbolizálják a kukacok szelvényeit, ezekből kell felépíteni a szivárványszínű kukacot. A játék elején ezeket középre ki kell tenni. Az első játékos dob a dobókockával – amilyen színűt dob, olyan színű szelvénnel kezdi meg kis kukacának a felépítését. Most a következő játékoson a sor! Ő is dob egyet, majd ő is elhelyezi a megfelelő színű szelvényt a kukac feje mögé. Ha valaki két egymást

követő körben ugyanolyan színt dob, akkor kimarad abból a körből, mivel a kukacoknak nem lehet közvetlenül egymás után két ugyanolyan színű szelvénye! Ha valaki épp olyat dob, amelyik színből már nincsen egyetlen felhasználható darab sem, az kimarad és a következő játékos dobhat! Ha minden korong elfogyott, a játékban maradt játékosok közül az nyer, akinek leghosszabb a kukaca.

- Rajzoljunk kígyót és szelvényeit különböző formákkal díszítsük.
- Rajzoljunk nyakláncot és díszítsük színes gyöngyökkel.

- Tárgyakból szekvenciákat alkotunk. letakarjuk, majd utána fel kell sorolni a szekvenciának megfelelően.
- Tárgyképekből alkossunk sorozatot, majd a gyermek emlékezetből mondja el a helyes sorrendet.
- Tegyük ki tárgyakból, képekből vizuális ritmusokat.
- Mit láttál óvodába....., iskolába..... jövet? Meséld el sorba, a házatoktól az óvodáig....iskoláig érve!
- Kis sorozatok vannak a táblán, melyeket a gyerek egy rövid ideig nézegethet, majd letakarjuk. Bizonyos idő elteltével újból felidézi a rajzokat. Az elemszámot fokozatosan növelhetjük.

 www.miovodank.hu

http://www.miovodank.hu/ovodaknak/katalogus_281

 www.miovodank.hu

- Kisebb kártyán rajzok vannak, ezeket a gyermek rövidebb ideig nézheti. Először három-négy kártyával kezdjük. Ennek megnézése után letakarjuk, a gyermeknek fel kell idéznie a rajzokat a megfelelő sorrendben. A darabszámot fokozatosan növeljük. De csak akkor lépünk tovább, ha az adott elemszám már biztosan megy.

- Különböző plüss, illetve textil állatokat sorbarendeazünk, valamilyen megadott szempont szerint, majd egymás után eldugjuk az állatokat a teremben. A gyermek feladata, hogy megjegyezze, milyen sorrendben és hová bújtak el az állatok. Később ugyanabban a sorrendben elővesszük a különböző rejtekhelyről.
- A számokkal is hasonló játékokat végezhetünk, mint bármi mással, az előző feladatokban leírtak alapján.
- Rendezd méret szerint csökkenő sorrendbe az állatokat!

Rendezd méret szerint növekvő sorrendbe az állatokat!

Az állatok képei kártyákon vannak.

maci, méhecske, kakas

kecske, béka, hód

farkas, egér, pók

kígyó, medve, róka

tehén, panda, bálna

cápa, delfin, polip

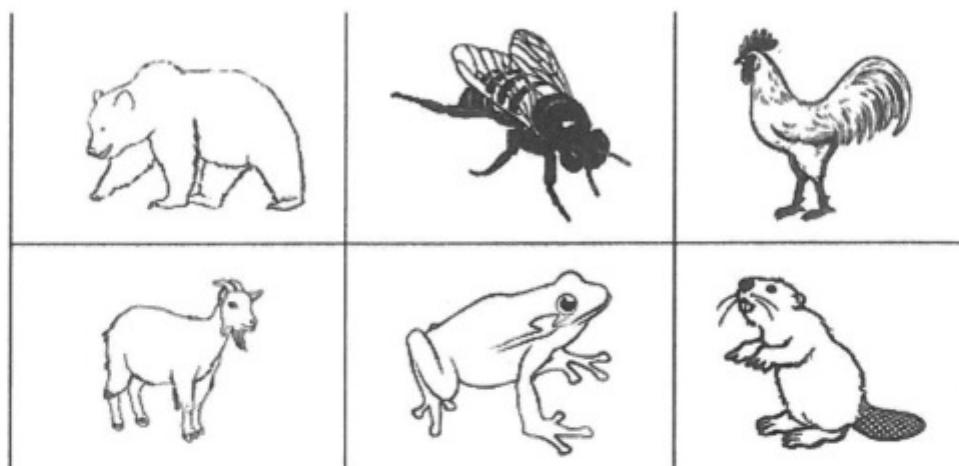
kenguru, szöcske, nyúl

sas, ló, farkas

szúnyog, denevér, zsiráf, zebra

szitakötő, elefánt, papagáj, krokodil

pl.

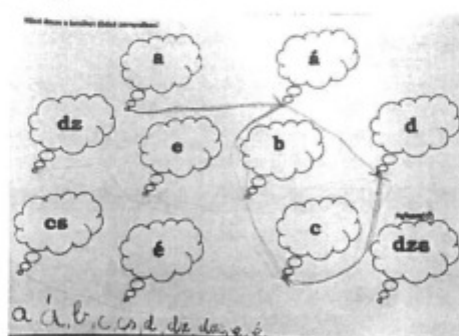

Az iskolás gyermekek második osztálytól ugyanezeket az állatokat ábécé sorrendben is visszaadhatják.

- **Betűösszekötő feladatlap**

Kösd össze megfelelő sorrendbe (ABC betűrendbe) a betűket.

A lap aljára írd le a megfelelő sorrendet!

- **Képkockák**

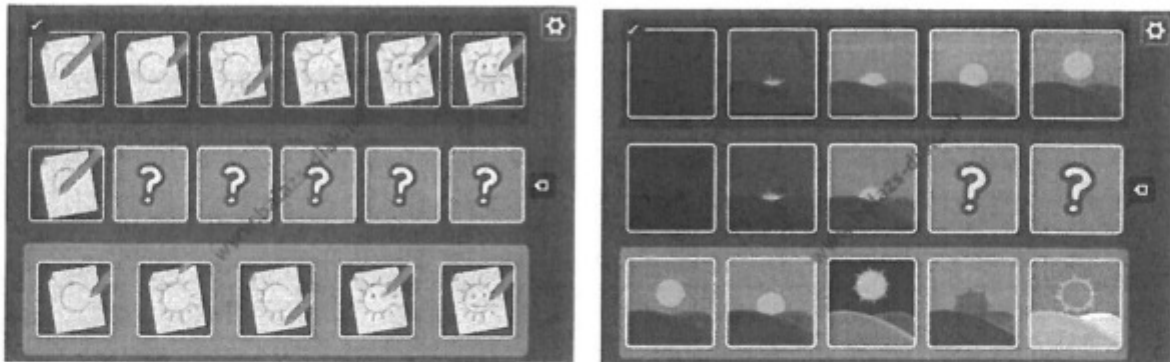
Kétféle feladat közül lehet választani:

- kiegészítés és
- sorba rendezés

Az előbbinél a képsor folytatása a feladat, az utóbbinál a kezdő képkocka után meg

kell határozni a többi kép helyes sorrendjét. Elérhető a hibamentes tanulás funkció,

ami a hibázás lehetőségét kiiktatva sikerélményt biztosít az eltérő fejlődésű gyereke számára is.

- **Fonás**

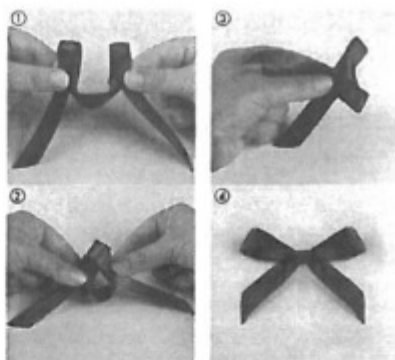
Ahhoz, hogy szép színes fonatot készítsünk, meghatározott sorrendben hasonló mozdulatokat kell végezni egymás után. Balról kívülről középre, jobbról kívülről középre... stb.

Három színes szalag vagy vastagabb szálú fonal szabályos fonására tanítjuk meg a gyermekeket.

- **Masni kötés**

A masni vagy cipőfűző megkötésénél is bizonyos mozdulatok meghatározott sorrendjét kell követni, hogy eljussunk a kívánt eredményhez.

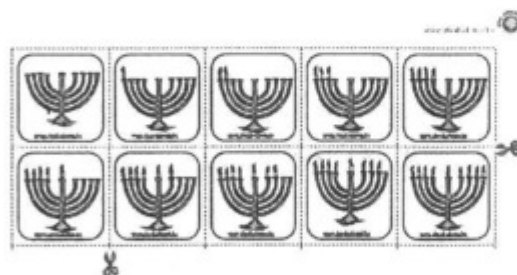
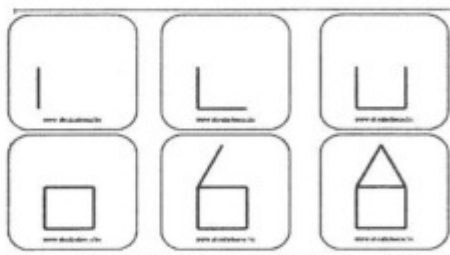
Bontsuk fel, ezt a bonyolultnak tűnő mozdulatsort kis lépésekre, így mutassuk be. Türelmesen gyakoroljuk az egyik mozdulatot a másik után mindaddig, amíg ezt a gyermek igényli, és el nem jut a sikeres megoldásig.

- **Összefüggések felismerését fejlesztő képsorozat**

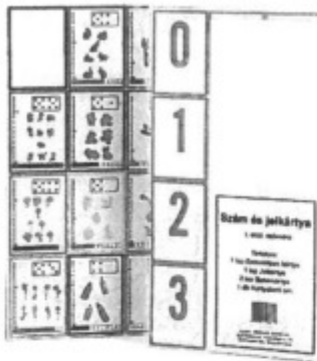
A gyermek feladata, hogy rakja sorrendbe a képeket. A szabályt ne áruljuk el! Ha tanácstalan a gyermek, akkor rávezető kérdésekkel lehet neki segíteni.

Pl. Nézd meg a kártyákat? Egyformák?- Nem!- Mi a különbség?.....

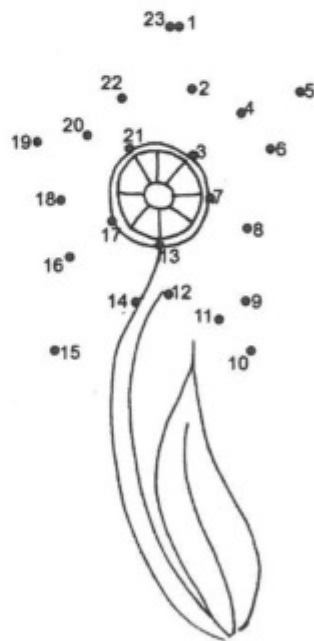
- **Számok sorrendisége**

Egyjegyű számokat mondunk vagy számkártyán mutatunk, az elhangzás, mutatós sorrendjében kell visszamondania vagy kiraknia a számkártyákat.

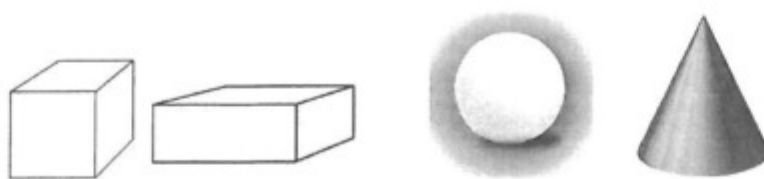
- **Számösszekötő feladatlap**

Kösd össze a számokat növekvő sorrendbe, a legkisebbtől haladj a legnagyobb felé!

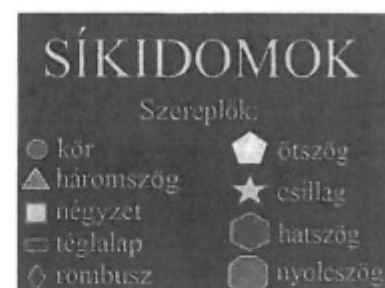
- **Testek megtapintása**

Kocka, téglatest, gömb, kúp. Felsorolás ebben a sorrendben. Kiválasztásuk tapintás alapján, majd sorba rendezésük, megnevezésük.

- **Soralkotás síkidomokkal**

Síkidomokból sorozatok alkotása. 2-3 sorozatból az eredeti kiválasztása.

- **Soralkotás képekkel**

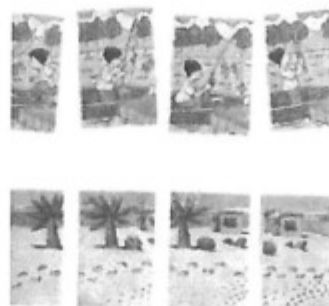
Képsorozatot rakunk ki. Megbeszéljük a képen látható történetet, értelmezzük. A sorozat összekeverése után megfelelő sorrendbe kell tenni. Kirakhatunk hibás sorozatot is, észre kell venni a hibát, nevezzék meg a hibát és javítsák.

mi óvodánk

- **Képtörténet rendezése**

Vicclapokban, gyermekújságokban találhatunk rajzos, képes történeteket (képregények). Vágjuk szét ezeket és a képek sorrendjét felcserélve tegyük a gyermek elé. A feladat a történet képeinek helyes sorrendbe állítása.

• Guríts és válogass

Guríts a kockával, aminek az oldalain hat darab kép van! A kigurított kép nevét válaszd ki az asztalon található kék szókérták közül. Ha ezt ügyesen megteszed, a sárga szavak közül azokat keresd ki, ami ugyanazt jelenti, mint a kék szó. Rakd egymás alá a szavakat!

Ajánlott korosztály: kisiskolás korcsoport.

A kocka képei						
kék szavak	<i>mosolyog</i>	<i>fázik</i>	<i>sír</i>	<i>énekel</i>	<i>fut</i>	<i>eszik</i>
sárga szavak	nevet	didereg	zokog	dalol	szalad	falatozik
k	kacag	reszket	pityereg	nótázik	kocog	táplálkozik

• Kódfejtés

Képzeld el, hogy nyomozó vagy és kaptál egy titkos üzenetet. Csak akkor tudod megfejteni, ha feltöröd a titkos kódot.

Ajánlott korosztály: kisiskolás korcsoport

PL.

megyek ≈

kelek ♥

korán]

kirándulni ◇

mert ↑

reggel ♣

♣] ♥ ↑ ≈ ◇

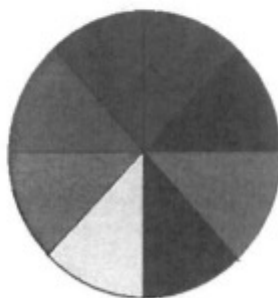
- **Körcikkekben a kérdések**

Történet feldolgozása játékosan.

Ajánlott korosztály: kisiskolás korcsoport.

Válaszolj a kérdéseknek megfelelően, a színek szerint!

- Zöld: Mi a véleményed a állatok viselkedéséről?
- Piros: Kik a szereplők?
- Sötétkék: Hol találkoztak a szereplők?
- Sárga: Ki mászott fel először a pallóra?
- Szürke: Miért tért vissza a legidősebb szereplő?
- Világoskék: Mit csináltak a palló közepén?
- Lila: Mi történt az állatokkal?
- Barna: Miért kerültek ilyen nehéz helyzetbe a főszereplők?

VIZUÁLIS SZERIALITÁST FEJLESZTŐ LOGIKAI JÁTÉKOK

Ezek a játékok folyamatosan fent tudják tartani a gyermek érdeklődését és ami nagyon lényeges – a motivációját, mely az egyik alapköve a hatékony fejlesztő

munkának. Mindemellett az sem utolsó szempont, hogy ideális, ha a gyermek nem érzi szándékos, irányított fejlesztésnek a tevékenységet, ezáltal valódi örömforrás lesz számára. Az így eltöltött idő, ebből adódóan hosszú távú befektetés, éljünk ezzel a lehetőséggel!

A játékok a vizuális szerialitáson kívül, fejlesztik a gyermekek memóriáját, megfigyelő és rendszerező készségét, szem-kéz koordinációját, a térlátást, a színek és formák megkülönböztetését is.

A bemutatott logikai játékok jól használhatóak a vizuális szerialitás fejlesztéséhez, akár óvodáskortól kisiskolás korig is egyéni, páros és kiscsoportos szervezésben egyaránt.

- **Számolás baglyokkal ovisoknak**

<https://www.okosjatek.hu>

12+1 féle játék vár! Színek felismerése, szín sorrend, számok tanulása, szám sorrend, memória, kisebb-nagyobb gyakorlása, összeadás-kivonás.

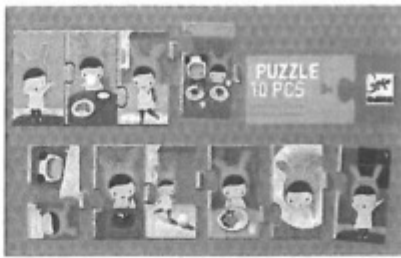
Rendkívül sokrétű készségfejlesztő - oktató játék óvodásoknak, egészen az iskola felkészítésig, az iskola küszöbéig!

A gyerekek szívesen fejlesztik korai számolási készségüket ezekkel a barátságos baglyos számolókkal.

A készlet számos olyan tevékenységet tartalmaz, amelyek korai számolási készségeket fejlesztenek.

1-től 10-ig számok ismerete, összeadás és kivonás gyakorlása, színelismerés és a vizuális sorrend fejlesztése.

- **Egy napom puzzle játék**

<https://www.okosjatek.hu>

<https://fejlesztojatekvilag.hu>

Viselkedés és napi rutin feladatok. Ezzel a játékos feladattal segíthetjük a gyermeket napi feladatai rendszeres elvégzésében, a kártyák segítségével beszélgetünk arról, hogy a nap folyamán milyen tevékenység mi után következik. Fontos a hozzáállásuk, értékeli a jó magatartást, a tiszteletudást és a társas harmóniára való törekvést. Segíti továbbá a beszédkészség, sorrendiség, kommunikáció fejlődését, bővíti a szókincset, folyékony beszélgetésre ösztönöz.

A játék használata során elengedhetetlen a logikus gondolkodás, a sorrendiség, az összehasonlítás, a hasonlóságok és különbségek felismerése.

A többféle felhasználásnak köszönhetően végtelen lehetőséget biztosít a játékra,
a
tanulásra.

Kisiskoláskorban nehezíthető pl.: Egy nap történetét, cselekvéseit mondjuk el egymásnak, a lehető legnagyobb részletességgel, a valóságnak, személyes szokásainknak megfelelően. Ez úgy történik, hogy mindenki csak egy kis momentumot mond el, de megismétli mindazt, amit az előtte szóló mondott.

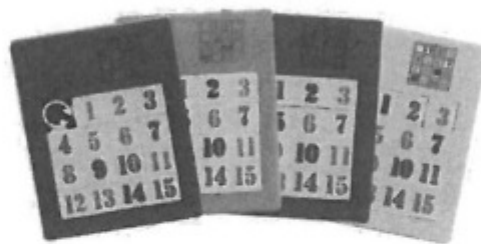
Valahogy így:

- Első megszólaló: reggel, mikor kinyitom a szemem....
- Második megszólaló: reggel, mikor kinyitom a szemem, megkeresem a papucsom....

- Harmadik megszólaló: megkeresem a papucsom és köszönök a testvéremnek.....

Mindezt természetesen a képek segítségével fogalmazzák meg a gyerekek.

- Számos tili-toli puzzle játék

<https://www.okosjatek.hu>

Feladat: keverd össze a kockákat, majd próbáld újra kirakni tologatással a számok sorrendjét.

- Kör puzzle – 1 év –

<https://www.okosjatek.hu/korpuzzle>

Egy évszak 6 db puzzle elemből áll és az adott évszakra jellemző képek követik egymást. Évszakok sorrendje, hónapok sorrendje tanítása játékosan gyerekeknek

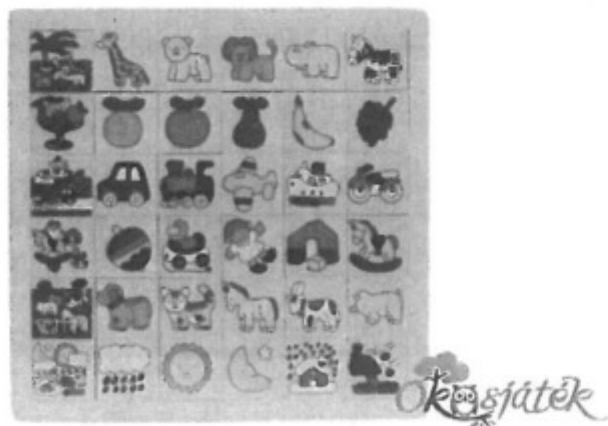
- **Öltözködés 10 db-os puzzle játék**

<https://www.okosjatek.hu>

Az Öltözködés 10 darabos sorozat puzzle olyan játék, amiből együtt megtanulhatjuk, hogyan öltözzünk fel. Beszéljük meg, mire van szükségünk nyáron és télen. Öltözködés sorrendje, tanítása játékosan gyerekeknek.

- **Képkereső játék**

<https://www.okosjatek.hu>

Ennek a készségfejlesztő fajátéknak a lényege, hogy a sor elején látható kép részleteit helyezzük el az azzal azonos sorba.

- **Vonalvezetési gyakorlatok – feladatkártyák letörölhető filccel**

<https://www.okosjatek.hu>

Írj rá és töröld le! Fejlesztő kártyák a vonalvezetés gyakorlásához letörölhető filccel és szivaccsal.

Ezzel a készlettel a gyerekek gyakorolhatják a vonalvezetést. Ha elrontják, szivaccsal letörölhetik, majd újra próbálhatják.

Írásgyakorlatok 16 darab kétoldalas táblán. A mintákat megfigyelve, a szaggatott vonalak átrajzolása után a gyermek önállóan is képes lesz írni. Írás előkészítő játék óvodásoknak. Írás gyakorlása kisiskolásoknak, elsősöknek

FELHASZNÁLT IRODALOM

<http://www.abcaademia.hu/jo-tudni-39/szerialitas.html>

<https://fejleszttojatekvilag.hu/>

http://www.miovodank.hu/ovodaknak/katalogus_281

<http://nagykep.hu/2018/04/10/fogalomtar-szerialitas/>

<http://csillagvirag.bloglap.hu/oldalak/jatekgyujtemeny-35478/>

<http://www.abcaademia.hu/jatekgyujtemeny.html>

<https://logopedia.reblog.hu/cimke/verb%C3%A1lis+eml%C3%A9kezet>

<https://www.okosjatek.hu>

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/20090007_orientacios_kepesseg_ek_fejl_

Köteteink:

Vizuális differenciálás, tagolás

Vizuomotoros koordináció

Vizuális emlékezet

Vizuális intermodalitás

Vizuális szerialitás

Auditív differenciálás, tagolás

Mozgás és beszédritmus

Auditív emlékezet

Auditív intermodalitás

Auditív szerialitás

Téri tájékozódás

